

Sladká fazolová pasta

Hořkosladký příběh
o tichém poutu mezi
třemi ztracenými dušemi

Román

přeložila Anna Cima

**Durian
Sukegawa**

Sladká
fazolová
pasta

AN

Copyright © Durian Sukegawa 2013, 2015

First published in Japan in 2013 by Poplar Publishing Co., Ltd.

and revised edition published in 2015 by Poplar Publishing Co., Ltd.

All rights reserved.

Czech translation rights arranged with Poplar Publishing Co., Ltd.

through Japan UNI Agency, Inc. and Vicki Satlow of The Agency srl.

Všechna práva vyhrazena.

Žádná část této publikace nesmí být rozšiřována

bez písemného souhlasu nakladatele.

Translation © Anna Cima, 2025

Cover illustration © Pietari Posti, 2025

Cover design © James Jones, 2025

© DOBROVSKÝ s.r.o., 2025

ISBN 978-80-277-6632-1 (pdf)

Durian
Sukegawa

Sladká fazolová pasta

*přeložila
Anna Cima*

I

Doraharu se specializovalo na *dorajaki*, lívanečky plněné sladkou pastou z fazolí *azuki*.

Sentaró trávil ve svém podniku celé dny před plotnou.

Doraharu se nacházelo v obchodní pasáži Sakura, jednu uličku od cesty podél železnice. V pasáži tu a tam rostla sakura, ale mnohem víc byly do očí zatažené rolety obchodů. Přesto zde teď, v sezóně sakur, bylo zákazníků trochu víc, jako kdyby je sakury přivábily.

Sentaró si všiml, že na konci pasáže postává stará žena, a hned strhnul pohled zpět k misce, ve které míchal těsto. Sakura před obchodem byla zrovna v plném květu, kvítky pluly vzduchem jako malé obláčky. Sentaró si pomyslel, že si žena nejspíš prohlíží právě sakuru.

Když ale zvedl hlavu podruhé, žena v bílém kloboučku tu pořád byla. A nedívala se na sakuru, ale přímo na něj. Sentaró se automaticky uklonil. Ženě se na tváři objevil podivně ztuhlý úsměv a pomalu přišla blíž.

Sentaró ji neviděl poprvé, obsloužil ji jako zákaznici před pár dny.

„Tohle,“ žena pomalu ukázala na papír vylepený na skle výlohy. Prst měla zahnutý jako hák. „Dooopravdy na věku nezáleží?“

Sentaró zarazil ruku s gumovou stěrkou.

„Ptáte se pro vnouče nebo...“

Žena namísto odpovědi mrkla jedním okem.

Zafoukal vítr. Sakura se otřásla a na plotýnku seshora spadlo několik okvětních lístků.

„Myslíte...,“ vystrčila žena hlavu dopředu, „že bych to zvládla?“

Sentaró ze sebe vypravil jenom: „Prosím?“

Žena si ukázala na nos.

„Vždycky jsem tuhle práci chtěla vyzkoušet.“

Sentaró se rozesmál, ani si nestihl uvědomit, jak je to neslušné.

„Kolik vám je?“

„Sedmdesát šest.“

Jak odpovědět, aby se ženy nedotkl? Pokoušel se najít slova a mával stěrkou nahoru a dolů.

„No ale... plat je hrozně nízký, jen šest set jenů za hodinu.“

„Co? Co jste říkal?“ přiložila si žena ruku k uchu.

Sentaró se sklonil, jako když podával *dorajaki* dětem a starým.

„Za hodinu platím hrozně málo! Samozřejmě pomocníka najmout chci, ale pro starší osoby je to trochu...“

„Aha, myslíte tohle, že?“

Zahnutý prst opsal čísla na vylepeném papíru.

„Mně by na hodinu stačila i půlka. Tři sta jenů.“

„Tři sta?“

„Ano.“ Oči pod kloboukem se rozšířily.

„No ale... přece jenom si myslím, že to nepůjde. Nezlobte se. Odpusťte.“

„Jmenuju se Tokue Jošii.“

„Co?“

Stará paní asi nepochopila situaci, možná proto, že nedoslýchala. Sentaró zkrřížil paže před hrudníkem na znamení zamítnutí.

„Nezlobte se.“

„Ach tak...“

Tokue Jošii bez pohnutí hleděla Sentaróovi do obličeje. Každé její oko mělo jiný tvar.

„Práce tady je dost náročná na fyzickou, takže pro vás...“

Tokue Jošii otevřela ústa, jako kdyby chtěla vyjádřit, že pochopila, ale pak zničehonic ukázala za svá záda a řekla: „Kdo asi zasadil tuhle sakuru?“

„Co?“

Tokue se obrátila k sakuře a zopakovala: „Tuhle sakuru?“

Sentaró zvedl hlavu k záplavě kvítků.

„Jak to myslíte?“

„Někdo ji zasadit musel, že?“

„Nezlobte se, já jsem odjinud.“

Tokue se zatvářila, jako by chtěla něco říct, ale když viděla, že Sentaró opět uchopil gumovou stěrku, vzdálila se od skleněné výlohy se slovy: „Zase přijdu.“ Pak se vydala na opačnou stranu od nádraží. Její chůze působila neobratně, jako kdyby měla ztuhlé klouby. Sentaró od ní odtrhl pohled a vrátil se k míchání těsta.

2

Doraharu mělo otevřeno každý den. Roletu zvedal Sentaró vždy po jedenácté dopoledne. Rondonem prostrčil ruce zpravidla dvě hodiny před tím. Vrhł se do příprav docela pozdě. Normálně by podobné vedení podniku nebylo myslitelné, ale Doraharu se řídilo vlastními pravidly.

Třeba dneska ráno, když pil kávu z plechovky, aby se probral, dokopal Sentaró kartonovou krabici, co přišla poštou, nohou až do kuchyně. Pak z ní vytáhl plastový kanystr s fazolovou pastou, aby ji smíchal se zbytkem ze včerejška.

Nebylo to protizákonné, přesto by většina pořádných cukráren něco podobného neudělala. Když se zmrazila, pasta nějakou dobu vydržela. Pokud nebyla zamražená moc dlouho, dokonce neztratila ani na vůni, ani na kvalitě. Sentaró v Doraharu spoléhal právě na tyhle její vlastnosti.

Sentaró používal stejnou pastu jako předchozí šéf. Dodavatel, se kterým měl dobré vztahy, ji dovážel z Číny v balení po pěti kilech.

Doraharu sice nehrozil krach, ale ani nijak zvlášť neprosperoval. Skoro se nestávalo, že by prodal celý plastový kanystr za jeden den. Vždycky něco zbylo. Proto se zamražené fazolky dostávaly do oběhu i druhý, třetí, anebo dokonce čtvrtý den.

Když smíchal novou a starou pastu, pustil se Sentaró do přípravy těsta. I to by mu zvládl přivést dodavatel, ale takové bylo drahé, a proto si ho Sentaró připravoval sám.

Suroviny na těsto dal do mísy a zamíchal je. Pak zapálil pod železnou plotnou, které se říká *hiranabe*. Nalil na ni těsto speciální naběračkou *dorasadži*, usmažil lívanečky a naskládal je do termopřevrky, aby je později mohl spojit fazolovou pastou. Pak většinou otevřel. Jedenkrát si zhluboka povzdechl a zvedl zevnitř roletu. Nijak zvlášť se nepovzbuzoval a ani nezměnil výraz v obličeji.

Odpoledne se Sentaró posadil na židli v kuchyni a pustil se do oběda koupeného ve večerce. Vtom se za prosklenými dveřmi objevil bílý klobouček.

„Zase ta babka...“

Protože se na něj usmívala, musel se zvednout.

„Říkala jste, že se jmenujete Jošii, že?“

Vrásčitá tvář pod bílým kloboučkem odpověděla: „Ano.“

„Potřebujete něco?“

Tokue vytáhla z kabelky kus papíru, na kterém se skvěly znaky zapsané modrým inkoustem. Měla zvláštní rukopis. Jako kdyby každý tah tancoval.

„Takhle se mé jméno píše.“

„Aha...“

Sentaró se na papír krátce podíval, ale pak ho odstrčil a řekl: „Nezlobte se, ale na brigádu vás vzít nemůžu.“

Tokue se chystala převzít papír zkroucenými prsty, ale pak ruku lehce odtáhla.

„Jak vidíte, nedokážu dobře ohýbat prsty. Takže může být i nižší, než jsme se bavili minule. Dvě stě jenů.“

„Ale co?“

„Plat.“

„O to přece nejde...“

Sentaró zopakoval, že stařenku zaměstnat nemůže. Tokue ho ale pouze pozorovala, stejně jako předtím. Sentaró o krok ustoupil a natáhl ruku po krabičce s *dorajaki*, aby si ji stařenka odnesla s sebou domů.

V tu chvíli se ho zeptala, jako kdyby mu viděla až do duše.

„Vyrábíte si vlastní fazolovou pastu?“

„To je... obchodní tajemství,“ odpověděl, ale ohryzek mu nejspíš poskočil nahoru a dolů. Ohlédl se, jestli náhodou...

Na kuchyňské lince stál nejen oběd z večerky, ale i kanystr s pastou. Víčko bylo navíc otevřené a z kanystru trčela lžice. Aby skryl linku před pohledem Tokue, posunul se Sentaró trochu na stranu.

„Když jsem si u vás tuhle koupila *dorajaki*, říkala jsem si, že těsto docela ujde, ale fazolová pasta byla opravdu...“

„Bylo s ní snad něco špatně?“

„Ano. Jako by do ní kuchař nevložil srdce.“

„Srdce, říkáte? Hm...“

Ačkoli věděl, že žádné srdce do pasty nevložil, ztvářil se Sentaró, jako kdyby ho šokovala.

„Byla nějaká nedotažená.“

„Uvařit fazolovou pastu není žádná hračka. Vy jste, babičko... paní Jošii, někdy pastu vařila?“

„Vařila jsem pastu celý život. Padesát let.“

Sentaró málem upustil *dorajaki*, které se chystal vložit do papírové tašky.

„Padesát let?“

„Ano, půl století. Fazolová pasta se musí procítit, mladý muži.“

„Hm... procítit, říkáte?“

Když Tokue podával zabalené *dorajaki*, připadal si Sentaró na okamžik, jako kdyby ho měl odváť vítr.

„Přesto... nezlobte se, ale zaměstnat vás nemůžu.“

„Opravdu?“

„Mrzí mě to.“

Tokue se na něho chvíli dívala. Každé její oko mělo trochu jiný tvar. Potom sáhla do kabelky a vytáhla látkovou peněženku.

„Jsou na účet podniku.“

„Proč?“

Tokue vyrovnala mince na skleněný pultík. Všechny prsty měla trochu zahnuté a palec vytrčený směrem ke hřbetu ruky.

„Sto čtyřicet jenů stačí, že?“

Prsty měla neobratné, a proto jí chvilku trvalo, než dala dohromady jednu stojenovou a čtyři desetijenové mince.

„Poslyšte, mladý muži.“

„Ano?“

„Ochutnejte tohle.“

Tokue vytáhla z kabelky kulatou dózičku. Byla zabalená v igelitovém sáčku a Sentaróa upoutalo cosi černého uvnitř.

„Co to má být?“

Když vzal dózičku do ruky, Tokue už se od podniku vzdalovala.

„Co to je? Fazolová pasta?“

Tokue se za chůze otočila, kývla a zmizela za rohem.

Toho večera si Sentaró přihnul v podniku s nudlemi soba u nádraží.

K tempuře si dal vlažné saké a pak srkal polévku s nudlemi soba. A k ní zase saké. Při hodování vzpomínal, co všechno se během dne událo.

Když Tokue odešla, vyhodil Sentaró dózičku, tak jak byla, do koše. Měl trochu výčitky, ale nechtěl ochutnat. Jenže kdykoli pak odklopil víko koše, padl mu na dózičku zrak. Po chvíli ji vyndal. Měl pocit, že když trochu ochutná, staré paní se dostane zadostiučinění. Jenže hned první sousto ho donutilo zvednout obočí.

„Páni!“

Fazolová pasta od Tokue chutnala úplně jinak než z kanystru. Silně sladce voněla a chuť se dlouho držela na jazyku.

„Říkala padesát let?“

Zatímco vzpomínal na chuť, která ho na chvíli zarazila na místě, přiložil Sentaró k ústům kalíšek na saké.

„To jsem ještě ani nebyl na světě.“

Potom mu padl pohled na ručně psanou nabídku pokrmů vylepenou na zdi. Napsal ji majitel restaurace s nudlemi soba. Kdykoli viděl znaky napsané ručně štětcem, vzpomněl si Sentaró na svou matku.

„Babka bude tak v matčině věku...“

Sentaróovi se vynořila v hlavě vzpomínka na malá, kulatá záda. Jak matka obratně píše štětcem po dopisním papíře rozloženém na malém stolku.

Obvykle by zde vzpomínky na matku zarazil. Snažil se nemyslet ani na zesnulou matku, ani na otce, kterého přes deset let neviděl.

Ale dneska v noci si nemohl pomoci. Matka, která ho v dětství učila psát, se mu stále znovu vynořovala před očima.

„Do háje...“ vydechl Sentaró alkoholový dech.

Budoucnost je fakt nepředvídatelná, pomyslel si v hloubi duše. Sice se vždycky toužil stát spisovatelem, ale kam ho cesta zavedla? Když se konečně dostal zpoza betonových zdí, matka už byla po smrti. A teď prožívá každý den tak, jak by ho kdysi ani nenapadlo. V jednom kuse stojí před plotnou na *dorajaki*.

Sentaró si dolil saké do kalíšku. Napil se, jako kdyby chtěl spláchnout hořkou pachutí na jazyku.

Matka v jeho vzpomínkách...

Sice hovořila mírně, ale nedokázala skrýt nevyrovnanost ve svém srdci. Dostávala se do křížku s otcem, hádala se s příbuznými, plakala a naříkala. Sentaró se jejích proměn v dětství velmi bál. Proto byl v klidu, jen když byla v dobré náladě, protože se před ní objevil její oblíbený dort nebo *mandžú*, tradiční cukroví z mouky,

rýžového prášku a fazolí *azuki*. A přál si, aby cukroví ze stolku nikdy nezmizelo. Líbilo se mu, když se matka usmívala a říkala: „Je to mňamka, vid', Sene!“

Jak by se asi matka tvářila, kdyby byla stále naživu a ochutnala kvalitní fazolovou pastu od Tokue Jošii? Co by na ni řekla?

Možná...

Sentaró si pomyslel, že by Tokuina pasta mohla někoho i potěšit.

Pak přemýšlel dál.

„Plat... dvě stě jenů?“

Myslela to vážně?

Pokud by Tokue nevadilo pracovat jen za dvě stě jenů... co kdyby si od ní nechal trochu pomoci?

Musel se nad tím zamyslet.

Inzerát, že hledá brigádníka, nevyvěsil kvůli přepracovanosti, ale proto, že *dorajaki* vám neodpoví, když na něj promluvíte. Prostě chtěl společnost.

Doopravdy se stařenka spokojí jen se dvě stě jeny?

Setaróova opilá hlava začala počítat. Výplata, kterou Tokue navrhla, byla skoro zadarmo. A k tomu ta její pasta! Možná by dokázala zvýšit prodeje. V takovém případě by mohl každý měsíc splácet vyšší částky a přiblížil by se den, kdy se od nich konečně osvobodí.

Jenže... Sentaró zarazil ruku s kalíškem ve vzduchu.

Trápily ho stařenčiny prsty. Tokuiny zahnuté prsty se mu zjevily před očima. Kdyby si jich všimli zákazníci, pravděpodobně by do jednoho utekli.

Tehdy dostal nápad.

Co kdyby pro něj jen vařila pastu?

Ideální, přikývl.

Nechá ji jen vařit pastu. Třeba přitom odkouká její know-how. V tak vysokém věku se stařenka stejně nakonec unaví a odejde.

„Nemusí se ani ukazovat před zákazníky,“ zašeptal bezmyšlenkovitě. Majitel, který si u vedlejšího stolu povídal se zákazníky, se k Sentaróovi otočil. Sledoval ho přimhouřenýma očima. Sentaró pokrčil rameny a pozvedl lahvičku: „Ještě jednu, prosím.“

Uplynulo pár dní.

Když Sentaró zvedl hlavu od plotny, stařenka s bílým kloboukem už zase stála pod sakurou. S úsměvem ho pozorovala.

„Dobrý den.“

Sentaró pozdravil jako první. Tokue pod kloboukem ukázala zuby a zasmála se. Potom přišla blíž, nejistým krokem jako vždycky se kolíbala ze strany na stranu.

„Už úplně opadala, že?“

„Máte pravdu,“ pozvedl Sentaró pohled k sakuře.

„Ideální čas k obdivování listů, že?“

„Obdivování listů?“

„Teď jsou listy nejkrásnější. Podívejte, tamhle!“

Sentaró se podíval, kam Tokue ukazovala. Na koncích větviček se ve větru chvěly mladé, načechrané lístky.

„Jako by mávaly ručičkama.“

Sentaró si pomyslel, že to tak skutečně vypadá. Lístky, které se překrývaly a otřásaly, skutečně připomínaly shluky dětských ručiček. Přikývl a pak se opět otočil k Tokue.

„Paní Joši...“

„Ano?“

„Vaše fazolová pasta byla vynikající.“

„Dal jste si?“

„Jestli chcete, rád vás vezmu na výpomoc.“

„Co?“ Tokue natáhla krk.

„Co kdybyste pro mě vařila fazolovou pastu?“

„Ano. Opravdu? Vážně smím?“ pozorovala ho s otevřenými ústy.

„Bude stačit, když uvaříte pastu. Nemusíte komunikovat se zákazníky.“

„Aha?“

Tokue na Sentaróa chvíli hleděla, než ji mávnutím ruky vyzval, aby se posadila na židličku u pultu. Když se posadila, sundala si Tokue klobouk. Objevila se pod ním proplešatělá hlava s bílými vlasy.

„Zvládnete zvednout a položit hrnec? Je dost těžký a chce to sílu.“

„Hrnec budete držet vy, mladý muži.“

„Cože? No... co nadělám.“

Zatímco Sentaró zpracovával informaci, sledoval Tokueiny ruce. Měla je zručně propletené tak, že zakřivené prsty nebyly vidět. „Zvládnete udržet vařečku?“

„Ano.“

„Omlouvám se, ale co se vám s těma rukama vlastně stalo?“

„Myslíte tohle?“

Sentaróovi přišlo, jako kdyby propletené prsty se vřela ještě pevněji.

„V mládí jsem onemocněla a tohle jsou následky. Nebudou s nimi problémy, jen nevypadají hezky...“

„Proto bude stačit, když uvaříte fazolovou pastu.“

„Ale pracovat u vás můžu, že?“

Když se Tokue usmála, jako kdyby se jí zvedl celý obličej. Jen pravá tvář zůstala ztuhlá. Sentaró si pomyslel, že to vypadá, jako kdyby měla pod kůží skrytou nějakou tvrdou destičku. Možná právě proto působily její oči, jako by každé mělo jiný tvar.

„A... jak se jmenujete, mladý muži?“

Tentokrát se zeptala Tokue.

„Sentaró Cudžii.“

„Sentaró Cudžii? Máte hezké jméno. Jako nějaký herec.“

„Ale kdepak, to vůbec. Jsem jen obyčejný člověk...“

Tokue ho požádala, aby jméno napsal, tak jej zapsal na papír z poznámkového bloku.

„A mladý muži, mám vás oslovovat pan Cudžii nebo pane provozní?“

„Jak chcete.“

„Tak tedy... pane provozní. Vyrábíte si fazolovou pastu sám?“

„Ehm...“

Sentaróovi uvízla slova v krku, jako kdyby ho za něj někdo zezadu chytil.

„Popravdě řečeno... i když ji vyrobím sám, moc mi to nejde. Někdy ji i spálím a pak smrdí.“

„No jistě.“

Tokue se podívala na hrnec a na sporák, jako kdyby přesně věděla, proč se tomu tak děje. Aby se Sentaró vyhnul jejímu pohledu, postavil před ni čaj.

„Kde jste těch padesát let fazolovou pastu vařila? V cukrářství?“